

16 października 2008

**SESJA NAUKOWA „ODKRYWANIE UMYSŁU:
LUDZKIE POZNANIE, EMOCJE, TWÓRCZOŚĆ I
KOMUNIKACJA”**

Umysł ludzki jako produkt ewolucji

godz. 10.00-10.30

prof. dr hab. Krzysztof Łastowski,

Umysł ludzki wobec umysłów zwierzęcych.

Ewolucyjne mechanizmy powstawania i funkcjonowania umysłów

Przyjmuje się, że umysł ludzki jest organem wyjątkowym w świecie zwierząt. Zauważmy jednak, że także świat zwierząt potrafi rozpoznawać (choć nie rozumieć) dane płynące z otoczenia. Oznacza to, że umysły zwierzęce się uczą, podobnie jak człowiek (Dennett). Jednakowoż sposoby uczenia się, czynienia pożytku z tej umiejętności ograniczone są warunkami życia (i otoczenia). Umysł ludzki zatem różni się od umysłów zwierzęcych, że potrafi ponadto się kształcić. Ta umiejętność sprawia, że kształtuje swe otoczenie względem generowanych, niemal co pokolenie nowych bardziej złożonych potrzeb.

godz. 10.30-11.00

dr Maciej Błaszak

Trzy mózg i w jednym. Popędy, emocje, myślenie

Mózg człowieka posiada – na skutek reguły ewolucyjnej według której powstał (bricolage) – strukturę trójwarstwową.

Każda z warstw powstała na różnych etapach historii (filogenezy) kręgowców, pełni odmienne funkcje adaptacyjne i aktywizuje się w różnych momentach życia (ontogenezy) człowieka. Słuchacze dowiedzą się: jakie są podstawowe potrzeby człowieka, według jakich reguł poszukujemy życiowego partnera (zauroczenie, zakochanie, miłość), dlaczego emocje pomagają w podejmowaniu decyzji, dlaczego należy unikać sytuacji potencjalnie traumatycznych, dlaczego nie pamiętamy wyraźnie pierwszych trzech lat życia, jak się mózg uczy i dlaczego mamy wpływ na uzdolnienia naszych dzieci. Wykład zachęci słuchaczy do aktywizacji własnych zdolności poznawczych, zaprezentuje proste sposoby wzmocnienia pracy mózgu (brain fitness) i postara się pokazać zagrożenia wynikające z lenistwa (użycie mózgu albo jego śmierć) i używek (mózg to organ jednorazowy).

11.00-11.15 - przerwa

Umysł jako narzędzie poznania świata

godz. 11.30-12.00

prof. dr hab. Anna Preis, prof. dr hab. Andrzej Klawiter

Słyszeć człapiącego grubasa. O tym, jak posługujemy się słuchem w życiu codziennym

Prezentacja przybliżyć będzie mechanizm słyszenia naturalnego. Pokażemy na czym polega słyszenie naturalne, jaka jest jego podstawowa funkcja, jaką rolę pełni ono u człowieka, a jaką u innych zwierząt. Wreszcie, omówimy

jak ma się słyszenie naturalne do odmian słyszenia, a także, jak współgra ono z widzeniem.

12.00-12.30

dr Dawid Wiener,

Doświadczenie przedmiotów, doświadczenie świata: emocje, które tworzą naszą codzienność

Prezentacja dotycząca sfery emocjonalnej, ale uchwyconej z codziennego punktu widzenia tj. zwraca uwagę na takie sytuacje, gdzie emocje pełnią kluczową rolę. Zasadniczym punktem odniesienia dla prezentacji będzie wiedza z zakresu kognitywistyki, neuronauki oraz – w części – psychiatrii (psychopatologii), neuroekonomii i psychologii zachowań konsumenckich.

godz. 12.30-13.00

dr Mariusz Urbański

Błądzić i być skutecznym. O wnioskowaniu w niedoskonałym świecie

Kiedy w codziennym życiu rozumiemy w oparciu o informacje uzyskane z różnych źródeł, posługujemy się często takimi wnioskowaniami, które nie gwarantują nam trafności naszych konkluzji. Używając tak zawodnych narzędzi, jesteśmy jednak w stanie efektywnie zdobywać wiedzę o otaczającym nas świecie i, przede wszystkim, skutecznie w nim działać. Jak to jest możliwe? Poszukamy odpowiedzi na to pytanie, odwołując się do współczesnych modeli umysłu i kognitywnych teorii organizacji wiedzy.

13.00-13.15 - przerwa

Umysł śniący i umysł w poszukiwaniu piękna

godz. 13.15-13.45

mgr Piotr Markiewicz (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski)

O czym są nasze sny?

Nasze umysły podczas snu wytwarzają specyficzne i tajemnicze marzenia senne. W jaki sposób możemy naukowo opisać takie stany? Czy to, co doznajemy podczas nocnego wypoczynku ma jakieś znaczenie? Dlaczego mamy trudności z zapamiętaniem naszych snów? W prezentacji multimedialnej postaram się odpowiedzieć na te i inne pytania.

godz. 13.45-14.15

dr Piotr Przybysz

Jak mózg poznaje dzieło sztuki?

Neuroestetyczne poszukiwania istoty piękna

Sposób w jaki sztuka oddziałuje na ludzi do dziś nie został wyjaśniony. Próbuję tę zaległość odrobić neuroestetyką – nową dyscypliną nauki – która w rozważaniach nad odbiorem i tworzeniem sztuki uwzględnia prawidłowości funkcjonowania mózgu. Jakie więc prawa psychologiczne rządzą odbiorem sztuki? Jakie struktury w mózgu umożliwiają nam przeżywanie dzieł sztuki? Czym różni się zwykłe patrzenie na świat od percepcji estetycznej? Jak mózg reaguje

na widok Mona Lisy, a jak na obrazy Picassa? Czym różnią się emocje artystyczne od emocji przeżywanych na co dzień? Co oznaczało pojawienie się sztuki dla ewolucji naszego gatunku? Czy neuroestetyka zna już odpowiedzi na powyższe pytania? Tego właśnie słuchacze dowiedzą się z mojego wystąpienia.

godz. 14.15-14.30 – dyskusja i podsumowanie

Porozumiewanie się umysłu z komputerem (warsztaty)

godz. 14.30

Agnieszka Czoska, Justyna Maculewicz, Marek Goliasz

Jestem cyfrowy, a Ty?,

czyli jak sensownie rozmawiać z komputerem

Warsztaty będą składały się z trzech części. W pierwszej wyjaśnimy, jakie perspektywy dla komunikacji człowiek-komputer stwarza kognitywistyka, pokażemy też konkretne rozwiązania, ze szczególnym uwzględnieniem internetowych agentów (chatterbotów). W części drugiej uczestnicy będą mogli porozmawiać z chatterbotem KNOPIK. Jest to aplikacja symulująca konwersację, a zarazem baza wiedzy o naukach kognitywnych, stworzona przez studentów poznańskiej kognitywistyki. W części trzeciej przyjrzymy się problemom, jakie dla prac nad stworzeniem Sztucznej Inteligencji stwarza konieczność uwzględnienia w komputerowym przetwarzaniu języka naturalnego kontekstu percepcyjnego, psychologicznego i społecznego.

DS „Jowita”, ul. Zwierzyniecka 7, sala konferencyjna A

Kontakt: Piotr Przybysz

e-mail: przybysz@main.amu.edu.pl